Nr. 33. Warszawa, dnia 12 Maja 1919 r. Rok II.

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Cena numeru pojedyńczego 1 mk. Z zaboru austrjackiego i z terenów b. okupacji austrjackiej można wpłacać za numer „Dziennika Urzędowego M. S. W.“ 1 kor. 75 h. „Dziennik Urzędowy“ przyjmuje ogłoszenia instytucji społecznych i użyteczności publicznej, od osób zaś prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz rządowych i powyższych instytucji. Cena za wiersz drobnego pisma jednoszpaltowego 1 mk.

Redakcja i Administracja: Nowy-Świat Nr. 69.

III.

405.

Przepisy wykonawcze do Dekretu w przedmiocie skarbowości gmin miejskich, dotyczące zatwierdzania przez Wydziały Powiatowe finansowych uchwał organów komunalnych miast, niewydzielonych z powiatów.

Na zasadzie ust. 2-go art. 3-go Dekretu w przedmiocie skarbowości gmin miejskich, zarządzam, w porozumieniu z Ministrem Skarbu, co następuje:

1. Uchwały organów miast, niewydzielonych z powiatów, dotyczące ustanowienia opłat zwyczainych, opłat szczególnych, podatków bezpośrednich i pośrednich, monopoli handlowych, przyjęcia darowizn, zapisów lub sprzedaży i zamiany części majątku miejskiego, winny być zatwierdzone przez Wydziały Powiatowe Sejmików (art. 3 Dekretu w przedmiocie skarbowości gmin miejskich. Dziennik Praw № 14 (1919 roku poz. 150).

2. Wydział Powiatowy przed zatwierdzeniem winien zbadać legalność odnośnej, powziętej przez organy miejskie uchwały, w szczególności zaś sprawdzić, czy zapadła z uwzględnieniem przepisów, zawartych w art. 21, 33 i 34 Dekretu o samorządzie miejskim (Dz. Pr. № 13, 1919 r., poz. 140).

3. Wydział winien następnie zbadać celowość powziętej uchwały, t. j. czy rzeczywiście istnieje konieczność wprowadzenia przez gminę miejską eksploatacji danego źródła dochodowego.

4. Przy rozpatrywaniu uchwał o poborze opłat zwyczajnych Wydział może zatwierdzać następujące opłaty:

a) od podań, wnoszonych do urzędów miejskich, oraz od czynności urzędowych instytucji i organów miejskich; zasady poboru tych opłat winny się możliwie opierać na analogicznych przepisach, wydanych dla urzędów państwowych:

b) za przeprowadzanie dobrowolnych licytacji ruchomości;

c) za świadczony przez gminy miejskie nadzór policyjny i ogniowy w teatrach, kino-teatrach, salach koncertowych i innych miejscach zabaw i widowisk publicznych, tudzież za korzystanie przez handle, restauracje, cukiernie, piwiarnie i szynki z przedłużonych godzin handlu;

d) za weterynaryjne oględziny bydła, koni i trzody, przypędzanych na targowiska, oraz mięsa, przywożonego na sprzedaż do miejscowości, posiadających własne rzeźnie;

e) za korzystanie z urządzeń i zakładów komunalnych, jako-to: 1) opłaty od właścicieli nieruchomości za oczyszczanie, polewanie i konserwację ulic i chodników, o ile te obowiązki przyjęła na siebie gmina miejska, 2) opłaty szkolne, 3) opłaty za leczenie chorych w miejskich szpitalach, lecznicach, domach zdrowia, za korzystanie z ambulatorjów, urządzeń kąpielowych, zakładów dezynfekcyjnych, 4) opłaty za korzystanie z miejskich zakładów dobroczynnych, 5) opłaty za korzystanie przez przyjezdnych ze specjalnych urządzeń w miejscowościach kuracyjnych i stacjach klimatycznych (taksy zdrojowe i klimatyczne), 6) opłaty za korzystanie z wszelkich innych urządzeń i zakładów, które mają na celu wyłącznie dobro publiczne;

f) za zużycie bruków na ulicach przez wozy, konie i bydło, czyli t. zw. opłaty brukowe albo rogatkowe;

g) za postój na placach, targowiskach i ulicach koni, bydła, trzody, tudzież wozów i straganów z towarami; wysokość opłaty powinna być jednak uzależniona od wielkości i jakości zajmowanego miejsca, nie zaś od rodzaju towarów;

h) za postój w budynkach miejskich bydła i trzody, przeznaczonych na rzeź;

i) za korzystanie z miejskich słupów ogłoszeniowych;

j) za korzystanie z urządzonych kosztem gmin miejskich znaczniejszych mostów i wiaduktów, oraz przepraw przez jeziora i rzeki.

5. Wydziały Powiatowe mogą zatwierdzać uchwały gmin miejskich o poborze opłat szczególnych, pobieranych na założenie i utrzymywanie zakładów dobra powszechnego od tych właścicieli nieruchomości, tudzież przemysłowców i handlujących (adjacentów) którzy z zaprowadzonych urządzeń i zakładów ciągną specjalne korzyści.

6. Gminy miejskie mogą wprowadzać następujące dodatki do podatków państwowych:

a) dodatek do państwowego podatku od nieruchomości miejskich do wysokości 50%;

b) dodatek do państwowego podatku mieszkaniowego do wysokości 25%;

c) 50% powiatowego dodatku do państwowego podatku stemplowego od obrotu majątkami nieruchomemi w mieście, o ile dodatek ten został uchwalony przez Sejmik Powiatowy, a to zgodnie z p. 7 art. 7-go Dekretu w przedmiocie skarbowości powiatowych związków komunalnych (Dzien. Praw № 14 1919 r., poz. 151); w razie uchwalenia przez gminę miejską dodatku do podatku od obrotu winien uledz zniesieniu pobór opłaty dodatkowej od protestów weksli i aktów notarjalnych (ustawa z dnia 11/24 grudnia 1870 r.).

7. Gminy miejskie mogą ustanawiać następujące podatki samoistne:

a) podatek mieszkaniowy, o ile w danem mieście nie jest pobierany państwowy podatek mieszkaniowy;

b) podatek od przyrostu wartości własności nieruchomej;

c) podatek od przedmiotów zbytku (od pojazdów, fortepianów i t. p.);

d) podatek od zabaw i widowisk.

8. Przy zatwierdzaniu pożyczek miejskich Wydziały Powiatowe winny zbadać stan finansowy miasta, celowość pożyczki, wysokość i formę jej zabezpieczenia, oraz termin, plan amortyzacji i wysokość oprocentowania.

Pożyczki na cele nieprodukcyjne winny być zatwierdzane jedynie w wypadkach wyjątkowych, np. na pokrycie nadzwyczajnych potrzeb, wywołanych wojną lub wypadkami żywiołowemi.

9. Monopole handlowe nie mogą być samodzielnie eksploatowane przez miasta, niewydzielone z powiatów. Sejmik Powiatowy władny jest jednak odstąpić część swych dochodów monopolowych wszystkim lub niektórym miastom, znajdującym się w danym powiecie na zasadzie specjalnie ustanowionego współczynnika (np. w stosunku do zaludnienia).

Warszawa, d. 17/IV 1919 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *J. Bek.*

406.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych dotyczące interpretacji dekretów z dnia 7.II 1919 r. w przedmiocie tymczasowych przepisów prasowych o zakładach drukarskich i składach druków oraz o widowiskach.

Do czasu wydania ustawy w przedmiocie organizacji władzy polityczno - administracyjnej w Polsce, zarządzam co następuje:

Przez „miejscowy państwowy urząd administracyjny“ oraz „instytucje do spraw prasowych“, wymienione w dekretach z d. 7/II 1919 r.

w przedmiocie tymczasowych przepisów prasowych o zakładach drukarskich i składach druków oraz o widowiskach, rozumieć należy urząd powiatowego Komisarza Rządowego, dla Warszawy zaś, Łodzi i Lublina — Naczelnika Policji Komunalnej. Przez „urząd do spraw prasowych" rozumieć należy dla całego b. zaboru rosyjskiego—Wydział Prasowy Min. Spraw Wewn., dla poszczególnych powiatów, urząd powiatowego Komisarza Rządowego, dla Warszawy zaś, Łodzi i Lublina -Naczelnika Policji Komunalnej.

Warszawa, d. 27/IV 1919 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *Józef Bek.*

407.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie wprowadzenia obowiązku świadczeń wojennych.

W myśl artykułu 2 ustawy o rzeczowych świadczeniach wojennych z 11 kwietnia 1919 r. Dz. Pr. p. p. № 32 poz. 264 postanawia się:

Art. I. Obowiązek świadczeń wojennych w myśl powyższej ustawy wprowadza się z dniem 1 maja 1919 r. Termin ustania tego obowiązku obwieszczony będzie w swoim czasie.

Art. II. Obecnie zarządza się obowiązek przymusowego świadczenia następujących przedmiotów:

A. Ruchomości.

1. Zwierzęta pociągowe i wszelkie środki transportowe, bez wzg ędu jaką siłą poruszane, wraz ze wszystkiemi potrzebnemi do ich użytku przyborami, urządzeniami i zakładami.

Można żądać ich odstąpienia na własność lub do czasowego użytku; również można żądać zastanowienia ich ruchu.

Świadczenie podwód uznaje się za świadczenie rzeczowe, albowiem dostarczenie siły pociągowej i środków transportowych stanowi główną część tego świadczenia.

2. Zwierzęta rzeźne i ptactwo domowe.
3. Żywność gotowa, odpowiadająca codziennemu zapotrzebowaniu.
4. Wszelkie produkta, służące do sporządzania zwyczajnej strawy.
5. Trunki wszelkiego rodzaju (z wykluczeniem luksusowych).
6. Pasza i podściółka.
7. Środki lecznicze (lekarstwa, środki opatrunkowe i instrumenta.
8. Opał wszelkiego rodzaju.
9. Produkta służące do oświetlania.
10. Mydło.
11. Materjały budowlane.
12. Wyroby tekstylne.
13. Papier i potrzeby kancelaryjne.
14. Metale i wszelkie wyroby metalowe zapotrzebowane dla armji.
15. Narzędzia wszelkiego rodzaju.
16. Smary.
17. Broń i amunicja.
18. Przedmioty niezbędne dla celów kwaterunkowych.
19. Surowce, półfabrykaty i surogaty przedmiotów wyszczególnionych pod 4 do 19.

B. Nieruchomości.

Posiadacze nieruchomości obowiązani są oddać posiadane przez się nieruchomości:

1) na własność administracji wojskowej,

2) do użytku na czas potrzebny w celu stawiania fortyfikacji, oraz innych budowli wojskowych, dalej do budowy mostów, dróg i kolei żelaznych, lub wogóle w celu pośredniego lub bezpośredniego poparcia i zabezpieczenia operacji wojennych,

3) do czasowego swobodnego rozporządzenia, w czem mieści się prawo wojska do istotnej przemiany substancji nieruchomości oraz usunięcia budynków,

4) do celów kwaterunkowych,

C. Telegrafy i telefony.

Telegrafy i telefony wszelkiego typu, wraz z potrzebnemi przyborami, urządzeniami i zakładami.

Można żądać ich odstąpienia na własność lub do czasowego użytku; można też żądać zastanowienia ich ruchu.

D. Drogi lądowe i wodne.

Armji i dla celów obrony Państwa wolno używać wszelkich gościńców, dróg lądowych i wodnych, oraz ich urządzeń (mostów, wiaduktów i t. p.), tak publicznych, jak i prywatnych.

Dla korzystania z tego prawa nie jest wymagane specjalne zażądanie postanowione w Art. 6 i 7 ust. o rzecz. świad. woj.

Można również żądać częściowego lub zupełnego zastanowienia ruchu na drogach lądowych, względnie wodnych.

E. Zakłady przemysłowe.

Zakłady przemysłowe i wszelkie wytwórnie, nadające się do produkcji przedmiotów zapotrzebowania wojskowego, wraz z posiadanemi zapasami materjałów.

Można żądać ich odstąpienia na własność do czasowego użytku, lub zobowiązać do produkcji na rachunek Administracji wojskowej.

Art. III. Przeprowadzenie świadczeń.

1) Komu przysługuje prawo żądania świadczeń wojennych.

2) Kto i w jakim. czasie obowiązany jest do świadczeń.

3) Sposób uskutecznienia świadczeń, dalej
4) Wysokość zapłaty za świadczenia i w jaki sposób zapłata będzie uskuteczniona,

podaje się do ogólnej wiadomości równocześnie z rozporządzeniem wykonawczem do ust. o rzecz. świad. woj., M. S. W. D. G. 17355/II.

Warszawa, dnia 29 kwietnia 1919 r.

Minister Spraw Wojskowych: (—) *Józef Leśniewski.*

Za Ministra Spraw Wewnętrznych, Wiceminister: (—) *Józef Bek.*

408.

Rozporządzenie wykonawcze Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Spraw Wewnętrznych do ustawy o rzeczowych świadczeniach wojennych z dnia 11 kwietnia 1919 roku Dz. Pr. Nr. 32, poz. Nr, 264 z r. 1919.

Art. I. Część ogólna.

Jeżeli władze wojskowe, względnie oddziały wojskowe nie będą mogły pokryć swego zapotrzebowania w drodze kupna z wolnej ręki lub najmu, to zwracać się będą do Władz administracyjnych o wydanie polecenia ludności dostarczenia potrzebnych przedmiotów.

Przy większych zapotrzebowaniach Ministerstwo Spraw Wojskowych zawsze poprzednio porozumie się z Ministerstwami Aprowizacji, Rolnictwa, Przemysłu i Handlu, względnie z innemi jeszcze Ministerstwami, tak, by ciężar świadczeń wojennych rozłożyć równomiernie na całe Państwo, oraz tak, by uwzględnić w pełni słuszne interesy poszczególnych obywateli i interesy ogólnej racjonalnej gospodarki.

Po ustaleniu w ten sposób, gdzie i w jakiej ilości zapotrzebowanie ma być pokryte, władze administracyjne powiadomią ludność, jakie przedmioty, w jakiej ilości, gdzie i kiedy mają być dostarczone.

Art. II. Władze i organa wojskowe uprawnione do żądania świadczeń wojennych.

Do wystawiania zapotrzebowań uprawnionymi są:

A. W kraju (to jest w tych wszystkich częściach Państwa Polskiego, które nie są objęte terenem wojennym);

1) Ministerstwo Spraw Wojskowych w granicach całego obszaru Kraju;

2) Dowództwo Generalnych Okręgów w granicach swych Okręgów;

Ministerstwo i Dowództwa Okręgów Generalnych mają prawo wystawiania zapotrzebowań wszystkich przedmiotów, wyszczególnionych w rozporządzeniu Ministra Spr. Wojsk. i Ministra Spr. Wewn. z dn. 29 kwietnia 1919 r. L. D. G. 17355/I., którem wprowadzono obowiązek świadczeń wojennych, jak i przedmiotow, któreby w późniejszym czasie wspólnie przez te dwa Ministerstwa poddane zostały obowiązkowi świadczeń wojennych.

3) Inne organa, jeżeli do tego upoważnione zostaną późniejszemi wspólnemi rozporządzeniami Ministra Spraw Wojsk. i Ministra Spraw Wewn. W rozporządzeniach tych zawsze będzie podane, jakich przedmiotów, w jakim rozmiarze i na jakiem terytorjum Organa te będą mogły żądać świadczeń wojennych.

B. Na terenie wojennym:

1) Główne kwatermistrzostwo w granicach całego terenu wojennego.

2) Dowództwo Okręgów etapowych w granicach swych Okręgów.

3) W wypadkach bezpośredniej i nieodwołanej potrzeby wszystkie Instytucje wojskowe (Urzędy, Oddziały, Zakłady), stanowiące samoistną jednostkę ekonomiczno-administracyjną (posiadającą własną komisję kasową).

4) Rozgraniczenie Kraju i Terenu wojennego. O granicy między Krajem a Terenem wojennym będzie ludność interesowanego obszaru zawiadamiana przez władze administracyjne, wyszczególnione w art. III niniejszego rozporządzenia, a tam, gdzieby te władze były chwilowo nieczynne, przez władze wojskowe.

Art. III. Władze administracyjne, mające prawo wzywać ludność do świadczeń wojennych.

Władzami administracyjnemi, którym przysługuje prawo wzywania ludności do świadczeń wojennych, są:

1) Państwowe Urzędy administracyjne I Instancji (podległe Ministerstwu Spraw Wewn.).

2) Magistraty miast z własnym statutem, oraz Magistraty miast wyliczonych w art. 72 dekretu o samorządzie miejskim z 4 II 1919 r. (Dz. Pr. № 13, poz. 140 z r. 1919).

3) Urzędy gminne (w Galicji ponadto Przełożeństwa Obszarów dworskich). Na obszarach, w których Państwowe urzędy administracyjne I Instancji są czynne, zawiadomienia o zapotrzebowaniu świadczeń wojennych otrzymywać będą Urzędy gminne (Przełożeństwa Obszarów dworskich) od tych Władz administracyjnych, o ile późniejsze rozporządzenia, wydać się mające dla poszczególnych przedmiotów, inaczej wyraźnie nie postanowią.

Art. IV. Na kogo mogą być nakładane świadczenia wojenne.

Świadczenia wojenne nakładane będą w regule na poszczególne osoby fizyczne, względnie prawne. Mogą być jednak — o ile to w danych wypadkach okaże się wskazanem—nakładane na całe powiaty lub gminy. W wypadkach tych

autonomiczne Reprezentacje powiatowe, względnie Rady gminne (miejskie) zadecydują, w jaki sposób ciężar świadczenia ma być rozłożony na mieszkańców powiatu, względnie gminy.

Art. V. Co należy do niezbędnych potrzeb osobistych, względnie niezbędnie do wykonywania zawodu.

Co należy, w myśl art. 4 ust. o rzecz. świad. wojennych, do niezbędnych potrzeb osobistych, względnie niezbędnie do wykonania zawodu posiadacza i jego rodziny, podane będzie w osobnych rozporządzeniach, które wydane zostaną dla świadczeń poszczególnych przedmiotów przez Ministerstwo Spraw Wojsk. w porozumieniu z odnośnemi Ministerstwami.

Gdyby rozporządzenia takiego, dla danego przedmiotu, nie wydano, w takim razie decydować o tem będzie Komisja powiatowa świadczeń wojennych, złożona z kierownika państwowego Urzędu administracyjnego I Inst. jako przewodniczącego i dwóch delegatów autonomicznej Reprezentacji powiatowej.

Autonomiczna reprezentacja powiatowa wyznacza w tym celu czterech delegatów, oraz ich zastępców, a to po jednym dla przedmiotów rolnictwa, handlu, przemysłu i rzemiosła. Z tych czterech powołuje przewodniczący Komisji w poszczególnych wypadkach po dwóch delegatów (zastępców), uwzględniając jakość mającego się świadczyć przedmiotu.

W miastach o własnym statucie, oraz w miastach wyliczonych w Art. 72 dekretu o samorządzie miejskim z 4.II 1919 (Dz. Pr. № 13, poz. 140 z r. 1919). Komisja taka składać się będzie z delegata Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, jako przewodniczącego, i dwóch delegatów Rady Miejskiej, powołanych analogicznie przez przewodniczącego, jak w Komisjach powiatowych świadczeń wojennych.

Na terenach, w którychby Państwowe Urzędy administracyjne, względnie autonomiczne reprezentacje powiatowe były nie zorganizowane lub nieczynne, w miejsce reprezentanta Państwowego Urzędu Administracyjnego wstępuje Komendant Powiatowej Komendy Etapowej, a w miejsce delegatów autonomicznej reprezentacji powiatowej dwaj delegaci miejscowej autonomicznej władzy administracyjnej. Delegatom miejscowej władzy administracyjnej przysługuje jedynie głos doradczy.

W naradach wszystkich powyższych Komisji, o ile przewodniczącym nie będzie Komendant Powiatowej Komendy Etapowej, może brać udział reprezentant wojskowości z głosem doradczym.

Komisje powyższe właściwe będą również dla wszystkich tych wypadków, w którychby rozporządzenia, zapowiedziane w ust. I niniejszego artykułu, odnośnie do określenia niezbędnych potrzeb osobistych względnie niezbędnego zapotzebowania dla wykonania zawodu, nasunęły w praktyce jakie wątpliwości.

Przeciw orzeczeniu powyższych Komisji wolno celem ustalenia wysokości zapłaty za świadczenia odnieść się z zażaleniem do Okręgowej Komisji Rekwizycyjnej (Art. 11 i 12 ust. o rzecz. świadcz. woj.) a to w terminie jednomiesięcznym, który się liczy od dnia następnego po dniu uskutecznienia świadczenia. Zażalenie jednak takie nie ma mocy wstrzymującej, to znaczy, że świadczenie musi być w nakazanym terminie wykonane.

Art. VI. Zabytki sztuki i kultury.

Jako zabytki sztuki i kultury, znajdujące się pod opieką Państwa, które art. 4 ust. o rzecz. świad. woj. uwolnił od obowiązku przymusowego świadczenia, rozumieją się wszystkie wytwory sztuki (obrazy, rzeźby i inne wytwory artystyczne), wytwory przemysłu artystycznego, książki, jak niemniej wszelkie przedmioty, służące do celów naukowych, bez względu, w czyjem władaniu się znajdują.

Art. VII. Deklaracje posiadanych przedmiotów.

Prawo zarządzenia obowiązku zeznawania deklaracji, przewidziane w art. 5 ust. o rzecz. świad. woj., przysługuje w Kraju Ministerstwu Spraw Wewnętrznych (względnie w jego imieniu Generalnym Komisarzom Rządu, tam, gdzie są ustanowieni), a na terenie wojennym Głównemu Kwatermistrzostwu.

Wzywanie ludności do zeznawania tych deklaracji, oraz ich sumaryczne zestawianie należy do władz, wyszczególnionych w Art. III niniejszego zarządzenia.

Art. VIII. Miejsce, termin i sposób uskutecznienia świadczenia.

Jeżeli przedmiot świadczenia nie będzie użyty na miejscu, gdzie się znajduje, w takim razie ma być dostawiony do miejsca siedziby władzy powiatowej, chyba że w odnośnem zarządzeniu inaczej wyraźnie będzie postanowione.

Termin i sposób uskutecznienia świadczeń będzie ustalony, bądźto w osobnych rozporządzeniach, bądźto od wypadku do wypadku.

Art. IX. Organa przeprowadzające wykonanie świadczeń wojennych.

Organami przeprowadzającemi wykonanie świadczeń wojennych, są władze, wyszczególnione w art. III niniejszego rozporządzenia.

Dostarczone na miejsce dostawy przedmioty świadczenia wojennego odebrane zostaną przez organa wojskowe. Organa te oznaczone zostaną w szczegółowych rozporządzeniach, względnie poszczególnych zarządzeniach.

W bezpośrednim terenie operacji wojennych, w braku na miejscu cywilnych władz administracyjnych lub w wypadkach, grożących niebezpieczeństwem zwłoki dla operacji wojennych, komendanci oddziałów uprawnieni są do żądania nieodzownych świadczeń wprost od poszczególnych osób, obowiązani są jednak dobrać sobie dwóch mężów zaufania z pośród ludności miejscowej. Wszelkie nadużycie tego uprawnienia podpadałoby pod rygor ostatniego ustępu art. 15 ust. o rzecz. świadczeniach wojennych.

Art. X. Pomoc wojska władzom cywilnym w przeprowadzeniu świadczeń wojennych.

Pomoc wojska władzom cywilnym w przeprowadzeniu świadczeń wojennych może pole-

gać na udzieleniu asystencji władzom cywilnym (dekret o używaniu wojska w wypadkach wyjątkowych z 2/I 1919, Dz. Pr. № 1, poz. 80 z 3/I 1919 i Rozkaz Min. Spr. Wojsk. z 4/II 1919, zatwierdzony przez Radę Ministrów 30/I 1919, Dz. R. W. № 14, poz. 520 z r. 1919) lub na bezpośredniem przeprowadzeniu świadczeń wojennych, a to za porozumieniem Ministerstwa Spr. Wojskowych z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych.

Art. XI. Zapłata za świadczenia wojenne.

A. Przedmioty cennikowe:

Dla przedmiotów stale zapotrzebowanych w większych ilościach przez wojsko ogłaszane będą cenniki. Cenniki te, w myśl art. 9 ust. o rzecz. świad. woj., ustalone będą:

a) w Kraju przez Ministerstwo Spraw Wojskowych,

b) na terenie wojennym przez Główne Kwatermistrzostwo, zawsze w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu i innemi interesowanemi Ministerstwami, a to na podstawie opinji reprezentacji organizacji rolniczych, rękodzielniczych, handlowych i przemysłowych.

Cenniki te ważne będą aż do ich ewentualnej późniejszej zmiany, a obowiązywać będą dla terytorjów, dla których ogłoszone zostaną.

B. Przedmioty, dla których nie ustalono cennika:

Dla poszczególnych przedmiotów świadczenia wojennego, dla których cennika nie ustalono, mogą być powoływane przez Ministerstwo Spraw Wojskowych łącznie z interesowanemi Ministerstwami i reprezentacjami organizacji zawodowych specjalne Komisje Szacunkowe.

Gdyby takiej Komisji nie ustanowiono, w takim razie dla oszacowania przedmiotów bezcennikowych właściwemi są powiatowe (miejskie) komisje świadczeń wojennych, ustalone w art. V niniejszego rozporządzenia.

C. Sposób wypłaty:

Gotówkowe wypłaty za świadczenia wojenne następują albo bezpośrednio przez organ wojskowy, odbierający świadczenia wojenne — do rąk osoby, która uskutecznia świadczenie, albo też organ wojskowy, wystawia asygnatę kasową. Asygnaty te płatne są natychmiast w przynależnych Powiatowych Kasach Skarbowych. Na terenie operacyjnym tam, gdzieby Powiatowe Kasy Skarbowe nie były zorganizowane, względnie były nie czynne, wypłata asygnat następuje w Kasach Powiatowych Komend Etapowych.

Asygnaty mogą być oddzielne albo zbiorowe.

Bezpośrednia wypłata, t. j. nie za pośrednictwem asygnat kasowych, winna następować w obecności przedstawiciela państwowej lub autonomicznej władzy administracyjnej. Gdyby to na terenie wojennym natrafiało na szczególniejsze trudności, w takim razie wypłata winna nastąpić, w miarę możności, w obecności dwóch innych mieszkańców danej miejscowości.

Nikt nie ma prawa odmówienia przyjęcia zapłaty bezpośredniej, względnie asygnaty kasowej. Gdyby, mimo to odmówiono przyjęcia, gotówka, względnie asygnata, będzie złożona w Urzędzie gminnym, względnie powiatowym.

W razie bezpośredniej wypłaty, otrzymującemu zapłatę przysługuje prawo żądania poświadczenia, stwierdzającego, jako kwotę i za co mu wypłacono.

Każdy z otrzymujących zapłatę w gotówce, względnie asygnatę, obowiązany jest podpisać pokwitowanie. Nieumiejący pisać umieszczają obok nazwiska swego, napisanego przez inną osobę, która również podpisać się winna, znak ręczny (krzyżyk, kółko).

D. Kwity rekwizycyjne.

Pokrywanie świadczeń wojennych kwitami rekwizycyjnemi dopuszczalne jest jedynie na terenie wojennym operacyjnym i to tylko w wypadkach wyjątkowych.

Do wystawiania kwitów rekwizycyjnych uprawnione są Dowództwa okręgów etapowych i instytucje, określone w art. II lit. B. 3 niniejszego rozporządzenia.

Wypłaty kwitów rekwizycyjnych, w zastępstwie Intendantur wojskowych okręgów generalnych, dokonywać będą Powiatowe Kasy Skarbowe, względnie Powiatowe Komendy Etapowe.

Art. XII. Komisje rekwizycyjne.

Rozporządzenia wykonawcze do ostatniego ustępu art. 10, dalej do art. 11 i 12 ust. o rzecz. świad. woj. będą wydane oddzielnie.

Art. XIII. Przekroczenia obowiązku świadczeń wojennych.

Do wkraczania, w razie podejrzenia o niedopełnienie obowiązku świadczeń wojennych, uprawnionemi są wszystkie władze i organa bezpieczeństwa i skarbowe, jak niemniej władze i organa wojskowe. Obowiązane są one bezzwłocznie o swych spostrzeżeniach donieść powiatowej władzy administracyjnej I Instancji. W razie zakwestjonowania przedmiotu, zatajonego, należy posiadaczowi zakwestjonowanego przedmiotu wystawić potwierdzenie, w którem powinno być podane, co i w jakiej ilości mu zakwestjonowano; przedmiot zakwestjonowany należy odstawić do państwowej władzy administracyjnej I Inst., a w razie trudności transportowych lub niestosunkowo wysokiego kosztu—do urzędu gminnego.

Gdyby na terenie wojennym nie było zorganizowanych państwowych władz administracyjnych, należy wydanie orzeczenia, po myśli art. 15 ust. 2 ust. o rzecz. świad. woj., w zastępstwie Władz administracyjnych, do powiatowych Komend Etapowych. Od orzeczeń tych Komend przysługuje prawo rekursu, — (przy zachowaniu 14-dniowego terminu, ustalonego w art. 15 ust. 2 ust. o świad. woj.) do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

W wyjątkowych wypadkach, w celu zapobieżenia uchyleniu się przestępcy od świadczenia i kary, lub w razie konieczności dania przykładu odstraszającego, państwowej władzy administracyjnej I Inst., względnie Komendantowi Pow. Kom. Etap., przysługuje prawo, nawet w razie zgłoszenia rekursu, natychmiast zarządzić wykonanie orzeczonej przez się kary. W wypadkach tych należy równocześnie przesłać akta

sprawy Ministerstwu Spraw Wewnętrznych, przy dołączeniu protokularnej lub odręcznej obrony rekurenta. W razach szczególniej ważnych należy o stanie sprawy zawiadomić Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w drodze telegraficznej. Wszelkie oczywiste nadużycie tego uprawnienia podpada pod postanowienie art. 15 ust. 3 ust. o rzecz. świad. woj.

Art. XIV. Terytorjalna moc obowiązująca niniejszego rozporządzenia.

Niniejsze rozporządzenie wykonawcze wydaje się dla terytorjum b. Królestwa Kongresowego i b. zaboru austrjackiego.

Warszawa, dn. 1.V 1919 r.

Minister Spraw Wojskowych: (—) *J. Leśniewski* gen.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych: (—) *Józef Bek.*

409.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w przedmiocie upoważnienia Wydziałów Powiatowych do rekwirowania mieszkań dla robotników, zatrudnionych przy robotach publicznych.

W myśl punktu III-go uchwały sejmowej z dnia 11 kwietnia 1919 r. w sprawie uregulowania warunków płacy robotników, zatrudnionych przy robotach publicznych, prowadzonych przez Sejmiki Powiatowe, oraz uregulowania przy robotach publicznych stosunków aprowizacyjnych, mieszkaniowych, sanitarnych i pomocy lekarskiej, zarządzam co następuje:

Art. 1.

Upoważnia się Wydziały Powiatowe do rekwirowania na mieszkania dla robotników, zatrudnionych przy robotach publicznych, wszystkich wolnych mieszkalnych pomieszczeń, jakie się znajdują po wsiach i dworach w obrębie terenu robót publicznych.

Art. 2.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego niezwłocznie zleci zarządom gmin wiejskich w obrębie robót publicznych (prowadzonych lub zamierzonych), aby dostarczyły spisu wolnych pomieszczeń mieszkalnych, znajdujących się po wsiach i dworach.

Art. 3.

Na zasadzie otrzymanych spisów Przewodniczący Wydziału po porozumieniu z Kierownikiem robót publicznych uczyni zarządzenia w celu dostarczenia robotnikom mieszkań po cenach przystępnych w drodze wolnego najmu; w razie niemożności z jakichkolwiekbądź powodów osiągnięcia tego drogą najmu Przewodniczący Wydziału— po porozumieniu z Kierownikiem robót publicznych — przedstawia Wydziałowi Powiatowemu wniosek co do zarekwirowania wolnych pomieszczeń mieszkalnych dla robotników.

Art. 4.

Wydział Powiatowy oznaczy liczbę pomieszczeń do zarekwirowania w poszczególnych miejscowościach danej gminy. Zarządy gminne dokonywują rekwizycji wyznaczonej liczby pomieszczeń i prowadzą dokładny wykaz zarekwirowanych pomieszczeń.

Art. 5.

W sprawach, nieobjętych art. 7-ym niniejszego Rozporządzenia a dotyczących prawidłowości zarekwirowania pomieszczeń, stronie zainteresowanej przysługuje prawo odwołania na zasadzie art 262 i 263 Ustawy Samorządu Gminnego z r. 1864 (Zbiór Praw, Tom II, wyd. 1892 r., rozdział V) i na zasadzie art. 50 Dekretu o tymczasowej Ordynacji Powiatowej z dnia 4 lutego 1919 r. (Dz. Praw № 13 poz. 141).

Złożenie odwołania niema mocy wstrzymującej dla dokonania rekwizycji.

Art. 6.

Za zarekwirowane pomieszczenia Wydziały Powiatowe będą wypłacały właścicielom za pośrednictwem zarządów gmin wiejskich wynagrodzenie według norm, odpowiadających miejscowym warunkom a ustalonych przez Wydziały Powiatowe, ewentualnie przy udziale rzeczoznawców.

Wydziały Powiatowe będą uprawnione do potrącenia wypłaconych sum wynagrodzeń z zarobków robotników.

Art. 7.

Przeciwko wysokości przyznanego wynagrodzenia właścicielom zarekwirowanych pomieszczeń prawo dochodzenia swych pretensji w drodze sporu cywilnego.

Wszczęcie tego sporu niema mocy wstrzymującej dla dokonania rekwizycji.

Art. 8.

Winni uchylania się od obowiązków, wynikających z niniejszego Rozporządzenia, będą pociągani do odpowiedzialności karnej z tytułu art. 138 i 139 K. K.

Warszawa, dnia 5 maja 1919 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *Józef Bek.*

410.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w przedmiocie zmian w Regulaminie Wyborczym do Rad Miejskich z dnia 17 grudnia 1918 r.

Art. 1.

Wprowadzony przez Regulamin Wyborczy z dn. 17 grudnia 1918 r. odmienny sposób ustalania list wyborczych w miastach, liczących ponad 45.000 mieszkańców, oraz w miastach, liczących poniżej 45.000 mieszkańców, znosi się.

W związku z tem:

1) uchylają się art. 17 i 18 Regulaminu z d. 17 grudnia 1918 r. oraz tytuły, zamieszczone przed art. 10 i 17, mianowicie: „Ustalanie list wyborców w miastach, liczących ponad 45.000 mieszkańców“ i „Ustalanie list wyborców w miastach, liczących mniej niż 45.000 mieszkańców“; przed art. 10 wprowadza się natomiast tytuł: „Ustalenie list wyborców“.

2) Artykuł zaś 10 Regulaminu Wyborczego otrzymuje brzmienie następujące: „Prezydenci lub burmistrze obowiązani są sporządzić dla miasta, względnie dla każdego obwodu głosowania, w porządku alfabetycznym listę osób, uprawnionych do głosowania w myśl art. 2 Dekretu o wyborach do Rad Miejskich z dn. 13 grudnia 1918 r. W listach tych powinno być podane imię, nazwisko, wiek, zawód i miejsce zamieszkania każdej osoby. Do list winny być dołączone spisy osób, pozbawionych czynnego prawa wyborczego w myśl art. 3 Dekretu o wyborach do Rad Miejskich. Sporządzone listy należy przesłać Głównemu, względnie Miejscowym Komitetom Wyborczym, najpóźniej 10-go dnia po zarządzeniu wyborów zgodnie z art. 1 niniejszego regulaminu“.

Art. 2.

W art. 11, 12, 13, 14 i 15 Regulaminu wprowadza się poprawkę treści następującej: zamiast „Miejscowy Komitet Wyborczy“ należy zamieścić „Główny, względnie Miejscowy (e) Komitet (y) Wyborczy (e)“.

Art. 3.

Zmiany Regulaminu Wyborczego, wyliczone w poprzedzających artykułach niniejszego rozporządzenia, wchodzą w życie z dniem ogłoszenia.

Warszawa, dnia 5 maja 1919 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *Józef Bek.*

411.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych o zarządzeniu wyborów do Rad Miejskich w wymienionych miastach b. Królestwa Kongresowego.

Art. 1.

W myśl art. 9-go Dekretu o Wyborach do Rad Miejskich na terenie b. Królestwa Kongresowego z dn. 13 grudnia 1918 r. i art. 1-go Regulaminu Wyborczego do Rad Miejskich z dn. 17 grudnia 1918 r., zarządzam Wybory do Rad Miejskich w następujących miastach:

1. Aleksandrowie, pow. Nieszawskiego;
2. Błaszkach, pow. Kaliskiego;
3. Chorzelach, pow. Przasnyskiego;
4. Ciechocinku, pow. Nieszawskiego;
5. Dąbiu, pow. Kolskiego;
6. Grajewie, pow. Szczuczyńskiego;
7. Kolnie, pow. Kolneńskiego;
8. Kole, pow. Kolskiego;
9. Łukowie, pow. Łukowskiego;
10. Ostrowiu, pow. Ostrowskiego;
11. Radomsku, pow. Radomskoskiego;
12. Słomnikach, pow. Miechowskiego;
13. Warcie, pow. Sieradzkiego.

Art. 2.

Pozatem w myśl art. 50-go powołanego Regulaminu Wyborczego zarządzam ponowne wybory do Rady Miejskiej w m. Gostyninie, pow. Gostyńskiego.

Art. 3.

Za dzień zarządzenia wyborów dla miast, wyliczonych w poprzednich artykułach, uważać należy dzień 14 maja r. b.

Art. 4.

Dni świąteczne nie powodują opóźnienia rozpoczęcia ani ukończenia terminów, przewidzianych w Regulaminie Wyborczym do Rad Miejskich; Komitety Wyborcze Główne i Miejscowe winny być czynne również w dni świąteczne.

Warszawa, dn. 5 maja 1919 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *Józef Bek.*

412.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie pobierania opłat na rzecz Skarbu za udzielanie pozwoleń na broń i prawo polowania.

W związku z rozporządzeniem z dnia 15 lutego 1919 r. № 2731 w sprawie pobierania opłat na rzecz Skarbu za udzielanie pozwoleń na broń i prawo polowania, termin wnoszenia dodatkowych opłat skarbowych oraz zamiany kart na broń przedłuża się do dnia 15 czerwca 1919 r.

Warszawa, dn. 6.V 1919 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych: (—) *J. Gorzechowski.*

IV.

413.

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych w sprawie miesięcznych sprawozdań sytuacyjnych.

Odnośnie do tut. okólnika z dn. 18. I. 1919 r. ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym M. S. W. № 6 poz. 74 ex. 1919 r. zarządzam, jak następuje:

A. Wszystkie dotychczasowe okólniki, odnoszące się do przedkładania miesięcznych raportów (sprawozdań) uchyla się.

(Treść).

B. Miesięczne sprawozdania sytuacyjne przedkładać należy według następujących wskazówek:

1) Sprawozdania mają dawać tylko opis sytuacji powiatu pod względem politycznym, gospodarczym i społecznym. W sprawozdaniu nie wolno zamieszczać żadnych wniosków lub doniesień, nadających się do wydania jakichkolwiek zarządzeń przez M. S. W. lub inne Ministerstwa. Tego rodzaju sprawy obejmować należy odrębnemi sprawozdaniami.

2) Orjentacyjną podstawą ułożenia sprawozdania stanowić ma dołączony pamiętnik.

3) Sprawozdania układać należy treściwie, jaknajzwięźlej, podając przedewszystkiem fakta, cyfry i daty. Stylem tak zw. telegraficznym. Wszelka frazeologja, wodnistość i pretensjonalność stylu ma być ze sprawozdania wykluczona.

4) W każdym dziale należy podać co Komisarz zdziałał, pod względem własnej inicjatywy i twórczości.

5) Forma.

Sprawozdanie dzieli się na d w a d z i a ł y:

I. Administracja Państwowa,
II. Samorząd.

każdy zaś z tych działów na t y t u ł y wedle nomenklatury w pamiętniku podanej.

6) Obydwa działy przedkładać należy w wkładkach oznaczonych jak w punkcie 5) I. Adm. Państw, II. Samorząd.

Dział I sporządzać należy w 3 egzemplarzach.

Dział II (Samorząd) w jednym egzemplarzu.

7) Każdy tytuł (Patrz punkt 5) spisuje się na l u ź n e j kartce (ewent. arkuszu — w miarę potrzeby), a to w tym celu, aby odnośny tytuł mógł być bezzwłocznie skierowany do właściwej sekcji (wydziału) Ministerstwa, względnie do innego przynależnego Ministerstwa.

8) Każdy tytuł sprawozdania ma być przez Komisarza Powiatowego podpisany.

9) Sprawozdania wysyła się w następujący sposób:

Dział I w osobnej kopercie, na kopercie ma być napisane:

W nagłówku №
Powiat
Sprawozdanie sytuac.
Do
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
(Insp. Adm.) w
Warszawie.

Dział II w osobnej kopercie:

№
Powiat
Sprawozdanie sytuac.
Do
Ministerstwa Spraw Wswnętrznych
(Sekcja Samorządowa)
w Warszawie
Termin

10) Sprawozdanie, obejmujące opis sytuacji za ubiegły miesiąc, ma wysłać Komisarz Powiatowy najpóźniej dnia 4 każdego miesiąca.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *W. Januszewski.*

A

WSKAZÓWKI (Pamiętnik)

do przedkładania miesięcznych raportów sytuacyjnych przez Komisarzy Powiatów.

B

(WZÓR)
Powiat:
Miesiąc .... 19 r.
Sprawozdanie sytuacyjne .
Dział (np. I lub II)
Tytuł: (np. G. Bezpieczeństwo publ.)

...... — załączników

dn. 4 .... 1919 r.

Komisarz Powiatowy
podpis

WSKAZÓWKI (PAMIĘTNIK)

do przedkładania raportów sytuacyjnych.

I.

A. Sytuacja polityczna i społeczna.

Stronnictwa polityczne i jego przywódcy.

Warstwy społeczne należące do poszczególnych stronnictw.

Liczebna w przybliżeniu siła tych stronnictw.

Środowiska i rozmieszczenie stronnictw w powiecie.

Działalność stronnictw w ubiegłym miesiącu (p u b l i c z n a) — wiece, zgromadzenia — uchwały i t. p. o r g a n i z a c y j n a—biura, komitety, filje.

Żydzi, ich siła liczebna, kapitalistyczna i stosunek do Polaków, do władz rządowych i samorządowych.

Stosunek i kontakt Komisarza ze stronnictwami.

Praca społeczna.

Stowarzyszenia i organizacje gospodarcze, handlowe, przemysłowe, rolnicze, oświatowe i t. p., ich organizatorzy, przywódcy, działalność finansowa. Środki finansowe tych stowarzyszeń i organizacji.

Wzajemny stosunek tych stowarzyszeń i organizacji, ich stosunek do Komisarza, Sejmiku i gmin.

Inicjatywa i współpraca Komisarza w tych sprawach.

Ważniejsze wydarzenia w ubiegłym miesiącu.

B. Przemysł i Handel.

Fabryki, rękodzieła, przemysł domowy, górnictwo. Wielki i drobny handel, targi, jarmarki. Kredyt—Banki.

Uczestnictwo żydów w handlu i przemyśle.

Działalność Komisarza, Sejmiku i gmin w tej dziedzinie.

C. Stosunki robotnicze.

Podaż pracy i popyt.

Pośrednictwo pracy.

Roboty publiczne.

Organizacje robotnicze, zawodowe — wzajemny stosunek.

Stosunki ekonomiczne i polityczne — interwencja Komisarza i innych władz—z jakim skutkiem.

Inspekcja pracy.

Stosunek Komisarza, Sejmiku i gmin do sprawy robotniczej.

D. Rolnictwo, Lasowość.

(Uwaga: Min. Rol. nadeśle własne kwestjonarjusze).

Gospodarstwa włościańskie.

Bezrolni, małorolni—komornicy.

Majątki ziemskie.

Stosunki między dworem a wsią.

Służba folwarczna.

Strejki rolne.

Interwencja Komiarza i innych władz—z jakim skutkiem.

Parcelacja.

Stan gospodarki rolnej w powiecie.

Lasy rządowe, gminne prywatne—gospodarka, ochrona przed niszczeniem.

Serwituty.

Działalność Komisarza, Sejmiku i gmin w sprawach rolnych i lasowych.

E. Aprowizacja.

Działalność Urzędu Aprowizacyjnego.

Odstawa kontyngentów zbożowych.

Zaopatrywanie ludności w chleb, sól, cukier, naftę, drzewo opałowe, węgiel, odzież, obuwie.

Walka z paskarstwem, lichwą żywnościową, mieszkaniową.

Działalność Komisarza, Sejmiku i gmin w tych sprawach.

F. Zdrowotność.

Choroby zakaźne, choroby weneryczne, zwalczanie.

Szpitalnictwo, jego podstawa finansowa.

Działalność Komisarza, Sejmiku i gmin w sprawach zdrowotności publicznej.

Zachowanie się ludności względem zarządzeń sanitarnych.

Weterynarja.

Choroby bydlęce, zwalczanie.

Rzeźnie publiczne—regulaminy.

G. Bezpieczeństwo publiczne.

Żandarmerja polowa.

Milicja Ludowa.

Policja Komunalna.

Straż Skarbowa.

Straż Kolejowa, działalność, wyszkolenie i jej skutki.

Wzajemny stosunek tych straży — stosunek ich do ludności—do Komisarza, jako kierownika służby bezpieczeństwa publicznego w powiecie.

Stosunki bezpieczeństwa publicznego w powiecie (ważniejsze wypadki).

Działalność Sejmiku i gmin w sprawach utrzymania bezpieczeństwa publicznego — w powiecie.

H. Ubezpieczenie od ognia.

Organizacja straży ogniowych—stan, liczebność, zaopatrzenie, działalność.

Narzędzia pożarnicze u prywatnych posiadaczy nieruchomości.

Podpalania, przyczyny.

Sprawa odbudowy (dane o budownictwie ogniotrwałem).

Stosunek ludności do miejscowych biur ubezpieczeń i instytucji wzajemnego Ubezpieczenia Budowli od ognia.

I. Komunikacja.

Środki komunikacyjne.

Personel drogowy.

Stan dróg powiatowych i gminnych.

Działalność Komisarza, Sejmiku i gmin w sprawach komunikacyjnych.

K. Prasa.

Czasopisma pozostałe w okresie sprawozdawczym.

Czasopisma zamknięte i zawieszone w tym okresie z podaniem powodu zawieszenia, lub zamknięcia.

Sprawy sądowe, wytoczone czasopismom w okresie sprawozdawczym.

Druki nielegalne.

Nowo otwarte zakłady widowiskowe (teatry, kabarety, kinematografy i t. p.).

Zakłady widowiskowe zamknięte w okresie sprawozdawczym (powody zamknięcia).

Przekroczenia zaprotokułowane w zakładach widowiskowych.

Nowe składy druków (czytelnie, księgarnie).

Składy druków zamkniętych w okresie sprawozdawczym (powody zamknięcia).

Nowe zakłady drukarskie.

Zakłady drukarskie zamknięte w okresie sprawozdawczym (powody zamknięcia).

L. Wojsko.

Garnizony w powiecie.

Sprawy poborowe.

Kwaterunki.

Podwody.

Stosunek wojska do ludności, Komisarza, Sejmiku i gmin i odwrotnie

M. Władze rządowe w powiecie.

Stosunek tych władz (inspektor skarbowy, szkolny, referent aprow. Komisarz ziemski, sąd, poczta, kasa i t. p.) do Komisarza pow. i odwrotnie.

Udział funkcjonarjuszy tych urzędów w obywatelskiej, twórczej pracy dla dobra powiatu.

N. Sądownictwo w sprawach karno-administracyjnych.

Sądownictwo wykonywane przez Komisarza w zakresie jego działania.

Kary wymierzane przez Sądy w sprawach przekroczeń administracyjnych—strony dodatnie i ujemne.

Stosunek Komisarza do władz sądowych w sprawach karno-administracyjnych.

O. Sprawy personalne Urzędu powiatowego.

Zwolnienia	Liczby i daty
przeniesienia	odnośnych
urlopy	dekretów

wypadki dłuższej choroby, wypadki śmierci.

Wzajemny stosunek Komisarza i personelu biurowego. Stosunki koleżeńskie.

Obywatelska praca społeczna personelu.

II.

SAMORZĄD.

A. Finanse.

Czy i w jakiej wysokości pobierane są dodatki komunalne do podatków monopolowych państw.

Sprawozdanie rachunkowe z wykonania budżetu powiatowego związku komunalnego w ubiegłym kwartale (raz na 3 miesiące).

B. Samorząd miejski.

Godne zaznaczenia fakty z działalności Rad Miejskich i Magistratów—zmiany osobowe w ich składzie.

Potrzeby i bolączki miast, projekty ulepszeń i zmian w gospodarce miejskiej.

Rozwój miast, zmiany liczebności i ustosunkowania ludności miejskiej.

Stosunek miast do skupień przyległych; sprawy przedmieść i osad w granicach łączności tych spraw ze sprawą miejską.

Inne miejskie sprawy ważniejsze.

C. Samorząd gminny.

Sprawozdanie inspektora samorządu gminnego.

Opinja Komisarza o działalności inspektora samorządu gminnego. Zmiany personalne na stanowiskach wójtów i pisarzy gminnych.

D. Samorząd powiatowy.

Sprawozdanie o działalności Sejmiku Powiatowego—charakterystyka członków Sejmiku.

Sprawozdanie o działalności Wydziału Powiatowego.

Załączniki: Odpisy protokułów posiedzeń Sejmiku i Wydziału Powiatowego (1 egzemplarz).

Odpisy uchwalonych budżetów Sejmiku (po egz. niezależnie od jednego egzemplarza dołączonego do wniosku o zatwierdzenie budżetu). Odpisy regulaminów Sejmiku i Wydziału, statutów podatkowych i t. p. uchwalonych przez Sejmik (po 3 egzempl.), wykazy czynnych komisji Sejmiku Powiatowego.

Uwaga: Nadsyłanie powyższych załączników jest obowiązkowe.

O ileby poszczególne punkty zawierać miały sprawy wymagające jakichkolwiek zarządzeń, wtedy sprawy winny być przedłożone osobno.

414.

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych w sprawie wykazów stowarzyszeń współdzielczych i kredytowych.

W związku z tutejszym okólnikiem № 129 № Dz. 36290/11-0-2730 z dnia 28 lutego 1919 r. zawiadomiło Ministerstwo Skarbu, że niektóre urzędy powiatowe, wadliwie go interpretując, zamieściły w spisie współdzielczych stowarzyszeń kredytowych kasy gminne, towarzystwa kredytowe miejskie i ziemskie, względnie doniosły, że w powiecie żadnych stowarzyszeń bezudziałowych niema. Podobnie niewłaściwie zrozumiano pojęcie „adresu dokładnego“, który odnośnie do stowarzyszeń wiejskich winien być oznaczony przez podanie nazwy gminy, w obrębie której stowarzyszenie ma swoją siedzibę, dla stowarzyszeń zaś miejskich—przez podanie ulicy i Nr. domu.

Wobec powyższego wyjaśnia się, że do współdzielczych zakładów kredytowych, o których mowa w okólniku rzeczonym, należą:

a) kasy przemysłowców,
b) towarzystwa pożyczkowo-oszczędn.
c) towarzystwa wzajemnego kredytu,
d) towarzystwa kredytowe (bezudziałowe towarzystwa drobnego kredytu),
e) stowarzyszenia pożyczkowe (oparte na statucie wzorowym, wydanym przez b. władze okupacyjne w r. 1917).

Warszawa, dn. 29.IV 1919 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *Januszewski.*

415.

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych do Powiatowych Komisarzy Rządowych, Powiatowych Komisarzy Policji Komunalnej, Naczelników Policji Komunalnej, Komendantów Okręgów Milicji Ludowej, Prezydentów i Burmistrzów Miast, Przewodniczących Wydziałów Powiatowych, Naczelnej Rady Ludowej w Poznaniu, Generalnego Delegata Rządu Polskiego w Krakowie w sprawie skróconego adresu telegraficznego.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przyjęło skrócony adres telegraficzny:

„Minwew“.

Odtąd więc w korespondencji telegraficznej z Ministerstwem należy używać adresu:

Warszawa Minwew.

Warszawa, dn. 30.IV 1919 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych (—) *Iszkowski.*

Drukiem F. Wyszyńskiego i S-ki, Warszawa, Zgoda № 5.